

Paano Bumoto

Ikaw ay may dalawang mapipili kapag boboto. Maaari kang bumoto nang personal sa isang lugar ng botohan sa iyong county o maaari kang bumoto sa pamamagitan ng koreo.

Hindi mo kailangang bumoto sa lahat ng labanan na nasa iyong balota. Ang iyong boto ay ibibilang para sa bawat labanan na bumoto ka.

Pagboto sa Lugar ng Botohan sa Araw ng Halalan

Ang mga lugar ng botohan ay bukas sa California mula ika-7 ng umaga hanggang ika-8 ng gabi sa Araw ng Halalan. Ang ilang county ay nag-aalay ng maagang pagboto sa ilang lugar ng botohan bago ang Araw ng Halalan. Kapag natanggap mo sa koreo ang librito ng halimbawang balota ng inyong county ilang linggo bago ang Araw ng Halalan, tingnan ang iyong lugar ng botohan sa panlikod na pabalat ng librito. Kung hindi mo natanggap ang iyong librito ng halimbawang balota, makipag-ugnayan sa opisina sa mga halalan ng iyong county. Makukuha mo rin ang direksiyon ng iyong lugar ng botohan sa pamamagitan ng pagbisita sa www.sos.ca.gov/elections/find-polling-place.htm o pagtawag sa walang-bayad na Nakahandang Linya ng Botante ng Kalihim ng Estado sa (800) 339-2957. Pagdating mo sa iyong lugar ng botohan, itatanong ng isang manggagawa sa botohan ang iyong pangalan at titingnan ang isang opisyal na listahan ng mga nakarehistrong botante para sa lugar na iyon ng botohan. Pagkatapos mong pumirma sa tabi ng iyong pangalan sa listahan, ang manggagawa sa botohan ay magbibigay sa iyo ng papel na balota, walang-katulad na passcode, o kard ng memorya ng kompyuter, depende sa sistema ng pagboto na ginagamit ng iyong county. Pumunta sa isang pribadong kubol at simulan ang pagboto. Ang mga manggagawa sa botohan ay naroon upang tulungan ang mga botante sa proseso ng pagboto. Kung hindi ka pamilyar sa paraan ng pagboto ng balota, itanong sa isang manggagawa sa botohan ang mga tagubilin kung paano gagamitin ang sistema ng pagboto. Ang mga pang-estado at pederal na batas ay nag-aatas na ang lahat ng mga botante ay makaboto ng kanilang mga balota nang pribado at independiyente. Ang bawat lugar ng botohan ay inaatasan na magkaroon ng isa o higit na makina sa pagboto na nagpapahintulot sa mga botante, kabilang ang mga bulag o may kapansanan sa paningin, na bumoto nang walang tulong. Ang makina sa pagboto ay dapat ding magpahintulot sa iyo na pribado at independiyenteng beripikahin ang iyong mga piniling iboto at, kung may pagkakamali, pahintulutan ka na iwasto ang mga pinili bago bumoto ng panghuling balota.

Pagboto sa Pamamagitan ng Koreo

Kung ikaw ay hindi isang permanenteng botante ng pagboto sa pamamagitan ng koreo (dating kilala bilang botanteng nagpapadala lamang), maaari ka pa ring pumiling bumoto sa pamamagitan ng koreo sa halalang ito. Ang iyong librito ng halimbawang balota ng county ay nagtataglay ng isang aplikasyon para sa balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo. Ang huling araw upang humiling ng balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo mula sa opisina sa mga halalan ng iyong county ay Oktubre 30. Pagkatapos mong markahan ang iyong mga pinili sa iyong balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo, ipasok ito sa opisyal na sobreng ibinigay ng opisina sa mga halalan ng iyong county at sarhan ito. Pirmahan ang labas ng sobre kung saan itinagubilin. Maaari mong ibalik ang iyong binotohang balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo sa pamamagitan ng:

- Pagpapakoreo nito sa opisina sa mga halalan ng iyong county;
- Pagbabalik nito nang personal sa alinmang lugar ng botohan o opisina sa mga halalan sa loob ng iyong county sa Araw ng Halalan; o
- Pag-aawtorisa sa isang legal na pinahihintulutang ikatlong partido (asawa, anak, magulang, lolo o lola, apo, kapatid, o isang taong naninirahan sa bahay na tinitirahan mo rin) upang ibalik ang balota sa ngalan mo sa alinmang lugar ng botohan o opisina sa mga halalan sa loob ng iyong county sa Araw ng Halalan.

Ang mga balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo ay dapat matanggap ng mga opisina sa mga halalan ng county nang hindi lalampas ang ika-8 ng gabi sa Araw ng Halalan, kaya tiyaking ipakoreo ang iyong balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo ilang araw bago ang Araw ng Halalan.

Kahit na natanggap mo ang iyong balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo, maaaring magbago ang iyong isip at bumoto sa iyong lugar ng botohan sa Araw ng Halalan. Gayunman, dapat mong dalhin ang iyong balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo sa lugar ng botohan at ibigay ito sa isang manggagawa sa botohan bilang kapalit ng isang balota sa lugar ng botohan. Kung hindi mo dala ang iyong balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo, pahihintulutan kang botohan ang isang pansamantalang balota.

Mga Pansamantalang Balota

Kung ang iyong pangalan ay wala sa listahan ng botante sa iyong lugar ng botohan, may karapatan kang bumoto ng isang pansamantalang balota sa alinmang lugar ng botohan sa county kung saan nakarehistro ka para makaboto. Ang mga pansamantalang balota ay mga balotang binotohan ng mga botante na:

- Naniniwala na sila ay nakarehistro para makaboto kahit na ang kanilang mga pangalan ay hindi lumitaw sa opisyal na listahan ng pagpaparehistro ng botante;
- Naniniwala na ang opisyal na listahan ng pagpaparehistro ng botante ay hindi wastong naglilista sa kanilang kinakatigang partidong pampulitika; o
- Bumoboto sa pamamagitan ng koreo pero hindi matagpuan ang kanilang balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo at gustong bumoto sa isang lugar ng botohan.

Ang iyong pansamantalang balota ay ibibilang pagkatapos kumpirmahin ng mga opisyal sa mga halalan ng county na ikaw ay nakarehistro para makaboto at hindi bumoto sa ibang lugar sa kaparehong halalan.

Mga Halalan sa California

Ang Batas sa Bukas na Primarya ng Nangungunang Dalawang Kandidato, na nagkabisa noong Enero 1, 2011, ay nag-aatas na ang lahat ng kandidato para sa isang iminumungkahi-ng-botante na katungkulan ay ilista sa iisang balota. Dating kilala bilang mga partidistang katungkulan, ang mga iminumungkahi-ng-botante na katungkulan ay mga pambatasang katungkulan ng estado, mga katungkulan pangkongreso ng Estados Unidos, at mga katungkulan ayon sa saligang-batas ng estado. Dalawang kandidato lamang na tumanggap ng karamihan ng mga boto—anuman ang kinakatigang partido—ang susulong sa pangkalahatang halalan anuman ang mga kabuuan ng boto.

Ang mga isinusulat-lamang na kandidato para sa mga iminumungkahi-ng-botante na katungkulan ay makakatakbo sa primaryang halalan lamang. Gayunman, ang isang isinusulat-lamang na kandidato ay makasusulong lamang sa pangkalahatang halalan kung ang kandidato ay isa sa dalawang nakakuha ng pinakamaraming boto sa primaryang halalan. Dagdag dito, walang independiyenteng proseso ng pagmungkahi para sa isang pangkalahatang halalan.

Ang bagong bukas na sistema ng primarya ay hindi umaaplay sa mga kandidatong kumakandidato para Presidente ng Estados Unidos, komite sentral ng county, o mga lokal na opisina.

Ang batas ng California ay nag-aatas na ang sumusunod na impormasyon ay ilimbag sa patnubay na ito.

Mga Iminumungkahi-ng-Partido/Partidistang Katungkulan

Ang mga partidong pampulitika ay maaaring pormal na magmungkahi ng mga kandidato para sa mga iminumungkahi-ng-partido/partidistang katungkulan sa primaryang halalan. Ang isang iminungkahing kandidato ay kakatawan sa partidong iyon bilang opisyal na kandidato nito para sa partikular na katungkulan sa pangkalahatang halalan at ang balota ay magpapakita ng opisyal na pagtatalaga. Ang nakakuha ng pinakaraming boto para sa bawat partido sa primaryang halalan ay susulong sa pangkalahatang halalan. Ang mga partido ay maghahalal din ng mga opisyal ng mga komite sentral sa primaryang halalan.

Ang isang botante ay makaboboto lamang sa primaryang halalan ng partidong pampulitika na nagsiwalat siya ng pagkatig noong nagparehistro para makaboto. Gayunman, ang isang partidong pampulitika ay maaaring magpahintulot sa isang tao na tumanggap magsiwalat ng kinakatigang partido na bumoto sa primaryang halalan ng partidong iyon.

Mga Iminumungkahi-ng-Botante na Katungkulan

Ang mga partidong pampulitika ay hindi karapat-dapat na pormal na magmungkahi ng mga kandidato para sa mga iminumungkahi-ng-botante na katungkulan sa primaryang halalan. Ang isang kandidatong iminungkahi para sa isang iminumungkahi-ng-botante na katungkulan sa primaryang halalan ay ang iminungkahi ng mga tao at hindi ang opisyal na iminungkahi ng alinmang partido sa pangkalahatang halalan. Ang isang kandidato para sa pagmungkahi sa isang iminumungkahi-ng-botante na katungkulan ay dapat magpahayag ng kanyang kinakatigang partido, o kawalan ng kinakatigang partido, sa balota, pero ang pagtatalaga ng kinakatigang partido ay pinipili ng kandidato lamang at ipinakikita para sa impormasyon ng mga botante lamang. Ito ay hindi nangangahulugan na ang kandidato ay iminungkahi o inendorso ng itinalagang partido, o may pagkakaugnay sa pagitan ng partido at kandidato, at walang kandidatong iminungkahi ng mga botante na dapat ituring na opisyal na iminungkahing kandidato ng alinmang partidong pampulitika. Sa librito ng halimbawang balota ng county, ang mga partido ay maaaring maglista ng mga kandidato para sa mga iminumungkahi-ng-botante na katungkulan na tumanggap ng opisyal na pagrekomenda ng partido.

Sinumang botante ay maaaring bumoto para sa sinumang kandidato para sa isang iminumungkahi-ng-botante na katungkulan, kung sila ay nakatutugon sa ibang mga kuwalipikasyon na iniaatas upang makaboto para sa katungkulan iyon. Ang dalawang nakakuha ng pinakaraming boto sa primaryang halalan ay susulong sa pangkalahatang halalan para sa iminumungkahi-ng-botante na katungkulan kahit na ang parehong kandidato ay tumukoy ng pagtatalaga sa iisang kinakatigang partido. Walang partido na karapat-dapat isulong ang isang kandidato na may itinalagang kinakatigang partido sa pangkalahatang halalan, maliban kung ang kandidato ay isa sa dalawang pinakamaraming mga nakuhang boto sa primaryang halalan.

Mga Di-partidistang Katungkulan

Ang mga partidong pampulitika ay hindi karapat-dapat na magmungkahi ng mga kandidato para sa mga di-partidistang katungkulan sa primaryang halalan, at ang isang kandidato sa primaryang halalan ay hindi ang opisyal na iminungkahi ng alinmang partido para sa partikular na katungkulan sa pangkalahatang halalan. Ang isang kandidato para sa pagmungkahi sa isang di-partidistang katungkulan ay maaaring hindi magtatalaga ng kanyang kinakatigang partido, o kawalan ng kinakatigang partido, sa balota. Ang dalawang nakakuha ng pinakaraming boto sa primaryang halalan ay susulong sa pangkalahatang halalan para sa di-partidistang katungkulan.

Mga Kandidato para Presidente ng Estados Unidos

Ang seksyon 9084 ng Kodigo sa mga Halalan ng California ay nag-aatas na ang impormasyon tungkol sa kandidato para presidente ay ilagay sa website ng Kalihim ng Estado ng California. Bisitahin ang www.voterguide.sos.ca.gov para sa mga karagdagang detalye.

Mga Kandidatong Pambatasan at Pangkongreso

Itong patnubay na impormasyon para sa botante ay sumasakop sa lahat ng pambuong-estadong panukala sa balota at mga kandidato para sa Senado ng Estados Unidos. Ang bawat katungkulan sa Senado ng Estado, Asembleya, Kapulungan ng mga Kinatawan ng Estados Unidos ay may kaugnayan sa mga botante sa isa lamang o ilang county, kaya ang ilang pahayag ng kandidato para sa mga katungkulan ito ay maaaring makuha sa inyong librito ng halimbawang balota ng county.

Sa batas ng California ay kabilang ang mga boluntaryong limitasyon sa paggasta para sa mga kandidatong tumatakbo para sa pambatasang katungkulan sa estado (hindi pederal na katungkulan, na tulad ng Kapulungan ng mga Kinatawan ng Estados Unidos at Senado ng Estados Unidos). Ang mga pambatasang kandidato na pumiling panatilihin ang kanilang mga gugulin sa kampanya na mas mababa sa mga tinukoy na dolyar na halaga ay maaaring bumili ng espasyo sa mga halimbawang balota ng county para sa isang pahayag ng kandidato na hanggang 250 salita.

Ang mga kandidato sa Senado ng Estado na nagboluntaryong limitahan ang kanilang mga paggasta sa kampanya ay hindi maaaring gumasta ng higit sa \$1,169,000 sa isang pangkalahatang halalan. Ang mga kandidato para sa asembleya na nagboluntaryong limitahan ang kanilang mga paggasta sa kampanya ay hindi maaaring gumasta ng higit sa \$909,000 sa isang pangkalahatang halalan.

Upang tingnan ang listahan ng mga pambatasang kandidato na tumanggap ng mga limitasyon ng California sa paggasta sa kampanya, pumunta sa www.sos.ca.gov/elections/elections_cand_stat.htm.

Lahat ng kandidato para sa Kapulungan ng mga Kinatawan ng Estados Unidos ay makapipiling bumili ng espasyo para sa isang pahayag ng kandidato sa mga librito ng halimbawang balota ng county. (Ang ilang kandidato para sa Kapulungan ng mga Kinatawan ng Estados Unidos ay pumili na hindi bumili ng espasyo para sa isang pahayag ng kandidato.)

Ang mga boluntaryong limitasyon sa paggasta ng California ay hindi umaaplay sa mga kandidato para sa mga pederal na katungkulan, kabilang ang Senado ng Estados Unidos. Dahil dito, lahat ng kandidato para sa Senado ng Estados Unidos ay may opsyon na bumili ng espasyo para sa isang pahayag ng kandidato sa patnubay na ito ng botante. (Ang ilang kandidato para sa Senado ng Estados Unidos ay pumili na hindi bumili ng espasyo para sa isang pahayag ng kandidato.)

Ang mga kandidato para sa Senado ng Estados Unidos ay sina:

- Dianne Feinstein
- Elizabeth Emken

Para sa listahan ng lahat na iminungkahing kandidato, pumunta sa www.sos.ca.gov/elections/elections_cand.htm.

Mga Patnubay sa Botante Nasa Malalaking Letra at Audio

Upang makahiling ng bersiyon sa malalaking-letra, kaset o compact disc ng Opisyal na Patnubay na Impormasyon Para sa Botante, pumunta sa www.voterguide.sos.ca.gov/alt-versions o tawagan ang walang-bayad na Nakahandang Linya ng Kalihim ng Estado sa (800) 339-2957.

Para sa maaaring i-download na bersiyong audio MP3 ng Patnubay na Impormasyon Para sa Botante, pumunta sa www.voterguide.sos.ca.gov/audio.

Kumita ng Pera at Gumawa ng Pagkakaiba...

Maglingkod bilang Manggagawa sa Botohan sa Araw ng Halalan!

Bilang karagdagan sa pagkakaroon ng tuwirang karanasan sa mga kasangkapan ng ating demokrasya, ang mga manggagawa sa botohan ay maaaring kumita ng ekstrang pera para sa kanilang mahalagang serbisyo sa Araw ng Halalan. Makipag-ugnayan sa iyong lokal na opisyal sa mga halalan o tumawag sa (800) 339-2957 para sa karagdagang impormasyon tungkol sa pagiging isang manggagawa sa botohan.

Pagpaparehistro ng Botante

Ikaw ay responsable para sa pagsasapanahon ng iyong impormasyon sa pagpaparehistro ng botante. Dapat mong isapanahon ang iyong pagpaparehistro ng botante kung pinalitan mo ang iyong direksiyon ng tirahan, pinalitan ang iyong direksiyong pangkoreo, pinalitan ang iyong pangalan, o gustong magpalit o pumili ng isang kinakatigang partidong pampulitika.

Tala: Kung lumipat ka sa iyong bagong tirahan pagkaraan ng Oktubre 22, 2012, maaari kang bumoto sa iyong dating lugar ng botohan.

Ang pagpaparehistro para makaboto ay madali at libre. Ang mga porma ng pagpaparehistro ay makukuha online sa www.sos.ca.gov at sa karamihan ng mga tanggapan ng koreo, mga aklatan, mga opisina ng pamahalaan ng lunsod at county, at sa Opisina ng Kalihim ng Estado ng California.

Upang magparehistro para makaboto ikaw ay dapat na isang mamamayan ng Estados Unidos, isang residente ng California, hindi kukulangin sa 18 taong gulang sa Araw ng Halalan, wala sa bilangguan o sa kulungan ng county (nagsisilbi ng sentensiya sa bilangguan ng estado o nagsisilbi ng isang panahon na higit sa isang taon sa kulungan para sa isang nilinaw na "mababang-antas" na felony), o nasa parol, pangangasiwa sa komunidad pagkatapos palayain, o probasyon pagkatapos ng pagsentensiya para sa napatunayang felony, at hindi hinusgahan ng isang hukuman na walang kakayahan ang isip.

Mga Pang-estado at Pederal na Iniaatas sa Pagkakakilanlan ng Botante

Sa karamihan ng mga kaso, ang mga botante sa California ay hindi inaatasan na ipakita ang pagkakakilanlan bago nila ipatala ang kanilang mga balota. Kung ikaw ay bumoboto sa unang pagkakataon pagkatapos magparehistro sa pamamagitan ng koreo at hindi ibinigay ang numero ng iyong lisensiya bilang drayber, numero ng pagkakakilanlan sa California, o ang huling apat na numero ng iyong numero ng seguridad sosyal sa kard ng pagpaparehistro, maaaring hingin sa iyo na ipakita ang isang anyo ng pagkakakilanlan kapag pumunta ka sa presinto. Tiyakin na magdadala ka ng pagkakakilanlan sa lugar ng botohan o isama ang isang kopya nito sa iyong balota ng pagboto sa pamamagitan ng koreo. Ang mga sumusunod ay isang di-buong listahan ng higit sa 30 tinatanggap na mga anyo ng pagkakakilanlan. Magagawa mo ring bisitahin ang website ng Kalihim ng Estado at tingnan ang "Help America Vote Act (HAVA) Identification Standards" sa www.sos.ca.gov/elections/elections_regs.htm.

- Lisensiya bilang drayber o inisyu-ng-estado na kard ng ID
- Pasaporte
- Kard ng ID ng empleyado
- Kard ng kredito o debito
- ID ng militar
- ID ng estudyante